

Piața muncii

Prof.Radu Corina,Colegiul Național Gheorghe Lazăr

1).Definiție 2)Caracteristici 3)Funcții 4)Cererea și oferta de munca 5)Salariul

Piața muncii reprezintă spațiul economic la nivelul căruia se întâlnesc și se negociază **cererea de muncă** cu **oferta de muncă**, la un preț numit **salariu**.

Caracteristici:

- a) sistem de tranzacții prin care cererea și oferta de muncă tind spre echilibru
- b) este o piață derivată din cererea și oferta de bunuri și servicii
- c) este conexată cu celalalte piețe
- d) influentată de factori economici, social-politici prin asigurarea locurilor de muncă, prin exercitarea profesiei
- e) reglementă juridic, contractuală
- f) obiectul tranzacțiilor este eterogen
- g) mobilitate și transparență scăzută
- h) funcționează prin concurență imperfectă de tip oligopol, monopson, monopol bilateral

Funcții (economice, sociale și politice, educative)

- a) alocarea resurselor de muncă pe tipuri și genuri de activitate
- b) generează roluri și statusuri profesionale în instituții și organizații,
- c) mijloace formarea climatului de muncă
- d) furnizează informații utile pentru orientarea profesională

Cerere și oferta de muncă

Cererea de muncă(C.L.) este volumul total de muncă necesar activității economico-sociale, cantitatea de muncă pe care utilizatorii sunt dispuși s-o cumpere de pe piața muncii în condiții salariale.

Este parte a **nevoii de muncă**, adică cea **salarizată**.

Este perisabilă, se formează în timp îndelungat

CL se exprimă prin numărul de locuri de muncă salariate, prin timpul de muncă, sau prin numărul de lucrători.

Este o cerere **derivată** din cererea de bunuri și servicii

Purtătorii C.L. sunt: firmele, băncile, administrațiile, instituțiile, etc

CL este influențată de volumul investițiilor, este lipsită uneori de transparența datorită confidențialității unor cauze din Contractul Individual de Muncă (CIN), este o cerere care trebuie satisfăcută imediat, are mobilitatea relativ redusă (firmele nu se muta ușor dintr-un loc în altul și nu crează ușor locuri de muncă în alte zone)

● **Dinamica:**

a)	cererea de B și S (+)	e) procese demografice(+)
b)	investiții (+)	f) revendicări salariale(+)
c)	productivitatea marginală muncii(+)	
d)	nivelul salariilor (-)	

(O.L.). **Oferta de muncă** reprezintă disponibilitățile de muncă salariale într-o perioadă de timp, numărul celor care solicită loc de muncă salariat.

Observație: Cererea și oferta de muncă exclud cășnicii, voluntarii, elevii, studenții și militarii în termen!

● **Caracteristici:**

- se formează în funcție de procesele de pe piața B și S
- se formează în funcție de factorii demografici
- se formează în timp îndelungat
- are mobilitate redusă
- este rigidă

- purtătorii ofertei de muncă sunt persoanele apte de muncă, care să muncească în condiții de contraprestație salarială **Dinamică** – influențată de procese demografice(+)
revendicări salariale(+), Salariu(+)

● **Caracteristici ale pieței (CL+OL)**

- C și O derivă și sunt influențate de celalalte piețe;
- pieța muncii este structurată după criterii demografice, educationale, teritoriale;

c) este formată din segmente mari neomogene;

d) are un caracter contractual (contractul individual de L stabilește raporturile între angajări și angajator, respectă normele codului de muncă, conține prevederi referitoare la drepturi și obligații, stipulează modul de plată a orelor suplimentare, organizarea schimburilor, executarea sch de noapte, munca în zilele de sărbătoare, stabilesc modul de salarizare, salariul minim, sporurilor, indemnizația de șomaj tehnic, condițiile de promovare, de reconversie și perfecționare, situații de conflict de muncă, asigurarea protecției muncii);

e) funcționează normal în următoarele situații: asigurarea dreptului la muncă, interzicerea muncii, forțele, asigurarea discipline în muncă, asigurarea protecției muncii, dreptul la odihnă, dreptul la grevă;

f) creșterea nr. de L se realizează până la momentul când valoarea produsului marginal scade până la nivelul salarial;

g) cererea la L se reduce când revendicările salariale cresc;

h) curba CL este descrescătoare când se reduce salariul real;

i) curba CL evidențiază creșterea cantității cerute de L;

j) când SR (salariul real) crește, cantitatea de muncă cerută scade;

k) pentru ofertă:

- cu cât salariul (prețul muncii) este mai mare cu cât OL ;
- piața muncii este o piață cu concurență imperfectă ;
- monopolul apare în cazul federațiilor sindicale care tind să fixeze salariul peste salariul de echilibru și firmele reduc nr de angajați;
- monopolul apare când o firmă mare domină piața L și stabilește salariul sub cel de echilibru, motiv pentru care statul intervine prin fixarea salariului minim pe economie;
- monopol bilateral: atunci când federațiile sindicale se confruntă cu asociațiile patronale.

Salariul Definiție 2) Caracteristici 3) Forme 4)Dinamică 5)Sistem de salarizare

Salariul este:

- **venit** contractual primit în forma bănească pentru munca depusă de un salariat;
- suma de bani primită pentru realizarea muncii ca factor de producție;

- **costul muncii ,prețul** la care este tranzactionată forța de muncă.

. **Caracteristici:**

- a) are dublă natură: cost și venit
- b) are tendințe contradictorii- tendința *de diferențiere* pe baza- gradului de calificare

Instrucție profesională, condiții de muncă, timp de muncă

- *de egalizare*, apropierea prin- ridicarea calificării; egalizare a unor condiții de muncă;
- tendința generală este *de creștere* prin:- creșterii costului întreținerii forței de muncă;
- creșterii productivității muncii.

Forme: - **salariul nominal** (SN)-suma primită pentru prestația muncii, care poate fi *brut* sau *net*.

- **salariul real** (SR)-cantitatea de bunuri și servicii care poate fi procurată cu SN

$$SR = \frac{SN}{P}$$

$$ISR = \frac{ISN}{Ip} * 100$$

SR=salariu real
 SN= salariu nominal   SN=SR*P
 P=preț
 ISR=indice salariu real
 ISN=indice salariu nominal
 Ip=indice preț

- **salariul social** = suma pe care societatea o acordă unor categorii de salariați aflați în dificultate

- **salariul colectiv** = suma globală acordată salariaților unei firme pentru participarea la bune rezultate.

. **Dinamica:**

- factori economici/direcți

- raport C(-)/O(+)
- productivitatea muncii (-),(+)
- rezultatele muncii (+)
- timpul de muncă

veniturile firmei (+)

Sistemul de salarizare-salariul debaza

,

-adaosuri

- nivelul dezvoltării economiei (+)

-sporuri

- factorii social politici/indirecți

-garanții salariale

- revendicări sindicale

- capacitatea de negociere a salariaților
- legislația grevistă
- discriminările salariale
- mobilizarea redusă a forței de muncă
- politici de protecție socială

Indicatori economici- $SR(\text{salariul real})=SN/P$, $SN=SR \times P$, $ISR=ISN/IP \times 100$,

Roc (rata ocupării)= Po/Pad (populația ocupată/pop.activă disponibilă

$C\text{ș}R(\text{câștig real})=C\text{ș}N/P$, echilibrul pieței(O.L.=C.L.)dezechilibrul pieței(O.L.>C.L.) $R\text{ș}(\text{rata șomajului})=\text{Ș}/PO \times 100$,sau $\text{Ș}/Pad \times 100$

APLICAȚII 1.Dacă SR crește cu 40% și P bunurilor de consum scade cu 20%,atunci:

a)SN crește cu 120% b)SN scade cu 12% c) SN crește cu 12%

Rezolvare- $\Delta\%SN=ISN-100\%=ISR \times IP=(140\% \times 80\%)-100\%=12\%$

2.Stabiliți valori numerice fictive pentru SN și P.și calculați explicit modificarea procentuală a SR,determinați sensul modificării în cazul în care SN e constant și prețurile cresc cu 10%.

Rez.-SR scade

3.

Nr.crt.	Isr	Isn	Ip
1	120%	120%	100%
2	90%	180%	(200%)
3	100%	(150%)	150%

4.

Functia O.L.=10S iar a C.L.=108-8S. Să se calculeze salariul de echilibru (Se) și să se determine raportul dintre C.L. și O.L. dacă guvernul fixează un SN= 8u.m.

Rez.- $10e S=108-8S$, $Se=6u.m.$, $Qe=60L$, $10 \times 8=80=O.L.$, $108-8 \times 8=44=C.L.$ deci O.L este în exces față de C.L.